UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2020/1048 VAN DE COMMISSIE

van 15 juli 2020

om Oostenrijk toe te staan biociden die uit in situ gegenereerd stikstof bestaan toe te laten voor de bescherming van cultureel erfgoed

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2020) 4724)

(Alleen de tekst in de Duitse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden ([1]), en met name artikel 55, lid 3,

Na raadpleging van het Permanent Comité voor biociden,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In bijlage I bij Verordening (EU) nr. 528/2012 zijn werkzame stoffen met een gunstiger profiel voor het milieu of voor de gezondheid van mens of dier opgenomen. Producten die deze werkzame stoffen bevatten, mogen daarom volgens een vereenvoudigde procedure worden toegelaten. Stikstof is opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 528/2012 onder de voorwaarde dat het alleen in beperkte hoeveelheden in gebruiksklare patronen wordt gebruikt.

(2) Stikstof is krachtens artikel 86 van Verordening (EU) nr. 528/2012 goedgekeurd als werkzame stof voor gebruik in biociden van productsoort 18 (insecticiden) ([2]). Biociden die bestaan uit stikstof, zoals goedgekeurd, zijn toegelaten in verschillende lidstaten waaronder Oostenrijk en worden geleverd in gascilinders ([3]).

(3) Stikstof kan ook in situ uit de lucht worden gegenereerd. In situ gegenereerd stikstof is momenteel niet goedgekeurd voor gebruik in de Unie en is noch opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 528/2012, noch in de lijst van werkzame stoffen die deel uitmaken van het beoordelingsprogramma van bestaande werkzame stoffen in biociden in bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1062/2014 van de Commissie ([4]).

(4) Overeenkomstig artikel 55, lid 3, van Verordening (EU) nr. 528/2012 heeft Oostenrijk op 26 juni 2019 een aanvraag bij de Commissie ingediend voor een afwijking van artikel 19, lid 1, onder a), van die verordening, met het verzoek toe te staan dat een toelating wordt verleend voor biociden die bestaan uit in situ uit de lucht gegenereerd stikstof voor de bescherming van het cultureel erfgoed ("de aanvraag"). Oostenrijk heeft in een brief van 3 september 2019 nadere informatie verstrekt over het gebruik van in situ gegenereerd stikstof door musea en het ontbreken van passende alternatieven.

(5) Cultureel erfgoed kan worden beschadigd door een breed scala aan schadelijke organismen, van insecten tot micro-organismen. De aanwezigheid van deze organismen kan niet alleen leiden tot verval van het cultuurgoed zelf, maar houdt ook het risico in dat deze schadelijke organismen naar andere objecten in de omgeving worden verspreid. Zonder een passende behandeling zouden objecten onherstelbaar beschadigd kunnen worden, waardoor het cultureel erfgoed ernstig in gevaar komt.

(6) In situ gegenereerd stikstof wordt gebruikt om een gecontroleerde atmosfeer met een zeer lage concentratie zuurstof (anoxie) te creëren in permanente of tijdelijke verzegelde behandelingstenten of kamers voor de bestrijding van schadelijke organismen op cultureel erfgoed. Het stikstof wordt gescheiden van de omgevingslucht en in de behandelingstent of kamer gepompt, waarbij het stikstofgehalte van de atmosfeer wordt opgevoerd tot ongeveer 99 % en de zuurstof dus nagenoeg volledig uitgeput is. De vochtigheid van het stikstof dat in de behandelingsruimte wordt gepompt, wordt bepaald aan de hand van de eisen van het te behandelen object. In de aldus geschapen omstandigheden in de behandelingstent of kamer kunnen schadelijke organismen niet overleven.

([1]) PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1.
([2]) Richtlijn 2009/89/EG van de Commissie van 30 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde stikstof als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen (PB L 199 van 31.7.2009, blz. 19).
([3]) Lijst van toegelaten producten, beschikbaar op https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals/biocidal-products
([4]) Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1062/2014 van de Commissie van 4 augustus 2014 over het in Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde werkprogramma voor het systematische onderzoek van alle bestaande werkzame stoffen van biociden (PB L 294 van 10.10.2014, blz. 1).

(7) Volgens de door Oostenrijk verstrekte informatie lijkt het gebruik van in situ gegenereerd stikstof de enige doeltreffende techniek voor de bestrijding van schadelijke organismen die zonder risico op beschadiging kan worden gebruikt voor alle soorten materialen en combinaties van materialen in museumcollecties en -exposities en cultureelerfgoedlocaties en die werkzaam is tegen alle bekende organismen die schadelijk zijn voor cultureelerfgoed-objecten, in alle ontwikkelingsstadia.

(8) De methode van anoxie of gemodificeerde of gecontroleerde atmosfeer is opgenomen in norm EN 16790:2016 "Instandhouding van het cultureel erfgoed — Geïntegreerde gewasbescherming (IPM) voor bescherming van cultureel erfgoed" en stikstof wordt in deze norm beschreven als "meest gebruikt" voor het creëren van anoxie.

(9) Er zijn nog andere technieken om schadelijke organismen te bestrijden, zoals behandeling bij een lage temperatuur, warmtebehandeling en behandeling met warme lucht bij beheerste vochtigheid. Daarnaast kunnen andere werkzame stoffen van biociden worden gebruikt. Volgens Oostenrijk kent elk van deze technieken echter beperkingen — bepaalde materialen kunnen bij de behandeling namelijk worden beschadigd — en daarom is geen daarvan op zichzelf geschikt voor de behandeling van alle soorten materialen en combinaties van materialen.

(10) Volgens de door Oostenrijk verstrekte informatie zijn thermische processen, d.w.z. vries- of warmtebehandelingen, niet geschikt voor het behandelen van diverse objecten, waaronder schilderijen, was-, olie- of eiwitgebonden polychrome objecten, gelijmde objecten, objecten van leder of velijn, fotomateriaal, nieuwe onbehandelde houten objecten, recent gerestaureerde objecten en objecten die onder spanning staan. Door de verschillende thermische geleidbaarheid en thermische uitzetting van verschillende materialen kan bovendien de door de uitzetting veroorzaakte mechanische belasting risico's opleveren voor breekbare objecten van gemengde materialen.

(11) Uit de aanvraag blijkt dat het gebruik van biociden met andere werkzame stoffen die in Oostenrijk op de markt worden aangeboden, de objecten op chemische wijze kan wijzigen en de objecten kan beschadigen, afhankelijk van de gevoeligheid van de materialen.

(12) Tegelijkertijd zijn musea van plan bij een IPM voor de bescherming van cultureel erfgoed af te stappen van het gebruik van gevaarlijkere werkzame stoffen.

(13) Volgens de informatie in de aanvraag is het gebruik van stikstof in cilinders vanwege een aantal praktische nadelen geen geschikt alternatief voor musea en cultureelerfgoedlocaties. Gezien de beperkte inhoud van de cilinders moeten zij frequent worden aangevoerd en in een aparte ruimte worden opgeslagen. Bovendien kan volgens de informatie in de aanvraag het punt van belasting van de vloeren in bepaalde historische museumgebouwen door het gewicht van het vereiste aantal cilinders worden overschreden.

(14) Musea en cultureelerfgoedlocaties te vragen om verschillende technieken te gebruiken om schadelijke organismen te bestrijden — elk geschikt voor specifieke materialen en objecten — in plaats van één techniek die zij al eerder hebben gebruikt en die geschikt is voor alle materialen, zou hen op kosten jagen en het voor die gebruikers moeilijker maken erin te slagen af te stappen van het gebruik van gevaarlijkere werkzame stoffen bij hun IPM.

(15) De discussies over een mogelijke afwijking op grond van artikel 55, lid 3, van Verordening (EU) nr. 528/2012 voor in situ gegenereerd stikstof vonden in 2019 plaats in verschillende vergaderingen ([5]) van de deskundigengroep van de Commissie van de autoriteiten die bevoegd zijn voor biociden.

(16) Bovendien heeft het Europees Agentschap voor chemische stoffen op verzoek van de Commissie een openbare raadpleging over de aanvraag gehouden, zodat alle belanghebbenden hun standpunt konden geven. De overgrote meerderheid van de 1 487 ontvangen opmerkingen was positief over de afwijking. Veel respondenten gaven aan wat de nadelen van de beschikbare alternatieve technieken zijn: thermische behandelingen kunnen bepaalde materialen beschadigen; het gebruik van andere werkzame stoffen laat giftige residuen op kunstvoorwerpen achter die geleidelijk in het milieu terechtkomen; bij het gebruik van stikstof in cilinders kan de vochtigheidsgraad in de behandelde zone niet worden gecontroleerd, wat nodig is voor de behandeling van bepaalde materialen.

(17) Twee internationale organisaties die musea en cultureelerfgoedlocaties vertegenwoordigen — de Internationale Museumraad en de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen — hebben aangegeven dat zij een aanvraag zullen indienen om in situ gegenereerd stikstof te laten opnemen in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 528/2012, hetgeen de lidstaten in staat zou stellen producten die bestaan uit in situ gegenereerd stikstof toe te laten zonder dat een afwijking overeenkomstig artikel 55, lid 3, van die verordening nodig is. Het kost echter tijd om die aanvraag te beoordelen, de stof in bijlage I op te nemen en producttoelatingen te verkrijgen.

([5]) 83e, 84e, 85e en 86e vergadering van de deskundigengroep van de Commissie van vertegenwoordigers van de autoriteiten van de lidstaten die bevoegd zijn voor de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 528/2012, gehouden in respectievelijk mei 2019, juli 2019, september 2019 en november 2019. De notulen van de vergaderingen zijn te vinden op https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0

(18) Uit de door Oostenrijk ingediende aanvraag en aanvullende informatie blijkt dat er momenteel in Oostenrijk geen geschikte alternatieven voorhanden zijn, aangezien alle alternatieve technieken die momenteel beschikbaar zijn, nadelen opleveren — zij zijn niet geschikt voor de behandeling van alle materialen of hebben praktische nadelen.

(19) Op grond van al deze argumenten moet worden geconcludeerd dat in situ gegenereerd stikstof essentieel is voor de bescherming van cultureel erfgoed in Oostenrijk en dat er geen geschikte alternatieven beschikbaar zijn. Oostenrijk moet dan ook toestemming krijgen om het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden die bestaan uit in situ gegenereerd stikstof toe te staan voor de bescherming van cultureel erfgoed.

(20) De eventuele opneming van in situ gegenereerd stikstof in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 528/2012 en de daaropvolgende toelating door de lidstaten van producten die bestaan uit in situ gegenereerd stikstof, vergen tijd. Het is daarom wenselijk een afwijking toe te staan voor een termijn die zou volstaan voor de afronding van de onderliggende procedures,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Oostenrijk kan tot en met 31 december 2024 het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden die bestaan uit in situ gegenereerd stikstof toestaan voor de bescherming van cultureel erfgoed.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot Oostenrijk.

Gedaan te Brussel, 15 juli 2020.

Voor de Commissie
Stella KYRIAKIDES
Lid van de Commissie